

ENNENAIKAINEN PUBERTEETTI (ALKUVAIHEESSAAN).

Kasvun nopeutuminen on yleensä liiallisen androgeenierityksen ja ennenaikaisen puberteetin ensimmäinen merkki. Siihen liittyy aina kasvuakin enemmän nopeutunut luuston kypsyminen, ja ennen pitkää muita merkkejä sukupuolihormonien erityksestä: ihon rasvoittuminen, akne ja sekundaaristen sukupuolimerkkien ilmaantuminen.

HYPERTYREOOSI.

Hypertyreoosi saa aikaan kasvun ja luuston kypsymisen nopeutumisen, joka voi edeltää diagnoosia vuosia. Tyypillisissä tapauksissa tähän liittyy suhteellisen painon väheneminen. Tämä kasvun ristöire, suhteellisen pituuden lisääntyminen suhteellisen painon vähentyessä on hypertyreoosille patognomoninen, joskaan ei konstantti.

LASTENENDOKRINOLOGIEN internet-sivulta, pvm. 14.3.1999:
<http://www.lastenendo.sci.fi/luku1.3/132.html>

...

PERINNÖLLISYYSLÄÄKETIETEEN PALVELUITA SUOMESSA:

Helsingin Yliopistollinen Keskussairaala (HYKS), 00290 Helsinki, puhelinvaihte 4711

- Perinnöllisyystieteen laitos
- Sikiötutkimusyksikkö
- Kasvuun vaikuttaminen: Ilkka Kaitila, p. 09-4712186, Ilkka Sipilä, p. 09-471508

Kuopion Yliopistollinen Sairaala (KYS), 70210 Kuopio
- Kliinisen genetiikan osasto, p. 017-172720

Oulun Yliopistollinen Sairaala (OYS), 90220 Oulu
- Perinnöllisyystieteen klinikka, p. 08-3153218

Tampereen Yliopistollinen Sairaala (TAYS), 33520 Tampere
- Perinnöllisyyspoliklinikka, p. 03-2475507
- Äitiyspoliklinikka, sikiötutkimukset, p. 03-2476424

Turun Yliopistollinen Keskussairaala (TYKS), 20520 Turku
- Kliinisen genetiikan yksikkö, p. 02-2611390

Väestöliitto, Kalevankatu 16 A, 00100 Helsinki
- Perinnöllisyyspoliklinikka, p. 09-61622246

Folkhälsan, Topeliusgatan 20, 00250 Helsingfors
- Genetiska klinik, tf. 09-4349319

...

SELKÄKIVUISTA:

Selkäkipujen esiintyminen on varsin tavallista myös koulunuorison keskuudessa. Muutokset työtavoissa ja vapaa-ajan harrastuksissa ovat johtaneet selän kannalta epäedulliseen suuntaan. Koulujen työympäristö on jäänyt vähälle huomiolle. Tarkkaa näkemistä vaativa toiminta kuten lukeminen ja opiskelu, vievät koululaisen usein yhä kumarampaan asentoon, koska tarkan näkemisen etäisyys on nuorella lyhyempi kuin aikuisella. Kumaruutta voidaan vähentää paitsi riittäväillä korkeusmitoituksilla ja säädöillä, myös istuimen ja työtason kulmamuuksilla. Tuolilla pitäisi voida helposti vaihtaa myös asentoa.

KUNTOUS ORTONIN KUNTOUTUS-
YLILÄÄKÄRI HEIKKI HURRI "NIKAMA"-LEHDESSÄ

ERIKOISKOKOISET STANDARDIEN PURISTUKSESSA. Specialstorleken i standardens kläm.

OLEN 34-VUOTIAS, HILJATTAIN
INVALIDISOITUNUT MIES Kuopiosta.
Strategiset mittani ovat: pituus 203 cm,
paino 135 kg ja kengänkoko 53-54.
Vaatteeni löydän kovasti etsimällä ja
teettämällä. Suorat housut ja kauluspaita
Turo Tailorilta joskus, farkut viimeksi
Anttilasta (joka on harvinaista). Takit löydän
joskus Carlsonilta. Suurin ongelma takissa
on hartoiden leveys sekä selän ja käsien
pituus. On tehtävä erikseen mittailaus,
mistä seuraa erikoismaksu. Kengät tilaan
Boot Factorylta Helsingistä ja lenkkarit
erikoistilauksena Carlsonilta Kuopiosta.

PAHIN ONGELMA ON APUVÄLINEIDEN
KOHDALLA, joita ovat esim. kyynärsauvat,
jalkatuet, auto jne. Kyynärsauvat ovat
yleensä alumiinia, ja niissä on käyttäjän
painorajoitus 100 kg ja pituus korkeintaan
190 cm. Olen joutunut teettämään
Invalidisäätiöllä teräksiset, erikoismittaiset ja
erikoishintaiset kyynärsauvat.

KUOPION TERVEYSKESKUKSESTA ON
LAINASSA pyörätuoli, suurin joka
saatavissa on. Sen painorajoitus on 100 kg,
ja se on tarkoitettu korkeintaan 190-
senttiselle ihmiselle. Minulle se on pieni ja
huterä. Ensimmäinen pyörätuoli särkyi heti
kevällä, ja taitaa toinenkin hajota alle
kohta.

JALKATUKEA (esim. saranatuki leikkauksen
jälkitilan hoidossa) ei löytynyt Suomesta, ja
siksi olin sairaalassa yli viikon arvioitua
pidempään leikkauksen jälkeen. Lopulta
Tukholmasta saatiin tuki lainaksi
kymmeneksi viikoksi. Jokohan seuraavaan
leikkaukseen mennessä (8. kerta) olisi saatu
Suomen terveydenhuollon käyttöön yksi
käypä tuki?

TÄLLAISALLE "NORMAALIKOKOISELLE"
on harvassa ja vaikeasti löydettävissä sopivia
automerkkejä: Saab 9000/9-5, Volvo 940/S
70-80, Toyota Camry... Alle 100.000
markan autoja ei näissä kokoluokissa
paljonkaan löydy ja varsinkin sellaisia, joilla
olisi kilometrejä vielä edessäkin päin eli alle
200.000 km ajettuja. Tarvitsisin myös
automaattivaihteiston. Sillä varustetut suuret

autot ovat reilusti yli 200.000 markan
hintaisia. Autoveroalennus automaatista on
29.600 mk.

VAATTEET JA KENGÄT OVAT VIELÄ
jotenkin järjestyneet, mutta edellä mainitut
apuvälineet ovat määrärahojen takana, jotka
ovat kysyttäessä lopussa tai niitä ei ole
myönnetty "tälle vuodelle lainkaan". Jos
teetän apuvälineitä, ne maksavat minulle
huomattavasti. Kyynärsauvoista saa maksaa
noin 1000 mk, pyörätuolit maksavat alkaen
10.000 mk, tukisarana noin 14.000 mk,
auto...?

TOIVON, ETTÄ "HERRA PÄÄTTÄJÄ"
määrärahoja jakaessaan ajattelisi myös näitä
kuvaamiani asioita, eikä vasta sitten kun/jos
itse on samassa tilanteessa... Suvussamme
on kasvamassa lisää erikoiskokoisia,
toivottavasti terveempiä kuin minä.

"PIKKU PEKKA" KUOPIOSTA

"Lilla Pekka" på svenska:

JAG ÄR EN 34-ÅRIG MAN FRÅN KUOPIO
SOM JUST BLIVIT INVALID. Mina
strategiska mått är: längd 203 cm, vikt ca
135 kg, skornas storlek 53-54. Kläder får
jag efter tidsdrygt sökande eller genom att
specialtillverka dem. Raka byxor och
skjortor ibland från Turo Tailor, jeans
senaste gång från Anttila (vilket är
exceptionellt). Rockarna ibland från
Carlsons. Det största problemet i rockarna
är axelbredden samt ryggen och armarnas
längd (specialbeställning och specialpris).
Skorna från Boot Factory i Helsingfors och
joggingskorna som specialorder från
Carlsons i Kuopio.

MIT STÖRSTA PROBLEM ÄR tillgänglig-
heten på handicap hjälpmedel, t.ex. kryckor,
hjulstol, fotstöd, bil... Kryckorna är i
allmänhet av aluminium med tyngd-
begränsning på 100 kg och så är de högst
för 190 cm långa. Vid Invalidistiftelsen har
ja låtit tillverka stålkryckor, med såväl
speciallängd som specialpris.